

A CRR¹ 116. cikk (4) bekezdése szerinti "kedvezőbb súlyozáshoz" szükséges feltételek fennállásának vizsgálata

I. A TÉNYÁLLÁS ÉS A BANK ÁLLÁSPONTJA

A Bank az MNB honlapján megtalálható, a CRR egyes rendelkezései kapcsán közzétett 7/2017.² számú kérdésre adott válasza hivatkozva, mely szerint az MNB nem vezet nyilvántartást azon közszektorbeli intézményekről, amelyek a CRR 116. cikk (4) bekezdése szerinti „kedvezőbb súlyozás” hatálya alá tartoznak és az egyes intézmények esetében egyedileg vizsgálja meg, hogy fennállnak-e a „kedvezőbb súlyozás” feltételei, a Bank annak kapcsán kérte az MNB állásfoglalását, hogy a MAGYAR SZÉNHYDROGÉN KÉSZLETEZŐ SZÖVETSÉG (**MSZKSZ**) esetében fennállnak-e a CRR 116. cikk (4) bekezdése szerinti "kedvezőbb súlyozáshoz" szükséges feltételek.

A CRR 116. cikk (4) bekezdése szerint *„Kivételes esetekben a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek ugyanúgy kezelhetők, mint azzal a Központi Kormányzattal, regionális kormányzattal vagy helyi hatósággal szembeni kitettségek, amelynek joghatósága alá székhelyük tartozik, amennyiben az adott joghatósági terület illetékes hatóságainak megítélése szerint e kitettségek között nincs kockázati különbség, mivel a Központi Kormányzat, regionális kormányzat vagy helyi hatóság megfelelő garanciát nyújt.”*

A Bank álláspontja szerint az MSZKSZ esetében - amelynek statisztikai szektorbesorolása G1, azaz Központi Kormányzat szektorba sorolt non-profit intézmény - teljesülnek a CRR 4. cikk 8. pontban meghatározott közszektorbeli intézmény besorolásának feltételei, és ezen intézménnyel szembeni kitettségek kockázata a CRR 116. cikk (4) bekezdésében megfogalmazott feltételnek megfelel, amit a Bank által az alábbiakban részletezett speciális intézményi jogállás támaszt alá. Az MSZKSZ jogelődjét, a Kőolaj és Kőolajtermék Készletező Szövetséget a behozott kőolaj és kőolajtermék biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi XLIX. törvény hozta létre abból a célból, hogy Magyarországon megfelelő mennyiségű kőolaj biztonsági készlet álljon rendelkezésre, ha Magyarország kőolaj ellátásában zavar keletkezik. A földgáztárolást a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény írja elő. Az MSZKSZ feladata a fent említett két törvényben meghatározott mértékű biztonsági készlet létrehozása és fenntartásának biztosítása, valamint az ehhez szükséges feltételek megteremtése. Az MSZKSZ a készletezésen túl csak rendkívül szűk körben folytat egyéb tevékenységet és az ebben a körben esetlegesen keletkező nyereséget teljes egészében feladata finanszírozására kell fordítania. Alaptevékenységét és a kiegészítő tevékenységeket saját szervezete, illetve az általa alapított szervezetek útján látja el, működése feletti felügyeletet az energiapolitikáért felelős miniszter gyakorolja. Az MSZKSZ tehát egy törvény által létrehozott speciális jogi személy, feladatát a hangsúlyos és részletszabályokkal alátámasztott, biztosított iparági önkormányzatiság alapján, de emellett államigazgatási felügyelet mellett független szervezetként látja el.

II. A JOGKÉRDÉS

A Bank annak megerősítését kérte az MNB-től, hogy az MSZKSZ vonatkozásában teljesülnek a CRR 4. cikk 8. pontban meghatározott közszektorbeli intézmény besorolásának feltételei, és ezen intézménnyel szembeni kitettségek kockázata megfelel a CRR 116. cikk (4) bekezdésében megfogalmazott feltételnek.

III. A TÉNYÁLLÁS MEGÍTÉLÉSE SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS RENDELKEZÉSEK ÉS AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

A Bank által feltett kérdés megválaszolásához az MNB-nek egyrészt azt kellett megvizsgálni, hogy az MSZKSZ vonatkozásában a teljesülnek-e a CRR 4. cikk 8. pontban meghatározott feltételek, azaz az MSZKSZ elegendő-e a közszektorbeli intézményként való elismerés feltételrendszerének, másrészt a Központi Kormányzattal, regionális kormányzattal vagy helyi hatósággal szembeni kitettségek és a kérdéses közszektorbeli intézmény kitettségei között azért nincs kockázati különbség, mert *a Központi Kormányzat, regionális kormányzat vagy helyi hatóság megfelelő garanciát nyújt.*

¹ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013. június 26-i 575/2013/EU RENDELETE a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról

² <https://www.mnb.hu/letoltes/7-2017-pse.pdf>

A CRR 4. cikk, Fogalommeghatározások 8. pontja szerint *közszektorbeli intézmények*: a központi kormányzatnak, regionális kormányzatoknak vagy helyi hatóságoknak vagy a regionális és helyi hatóságokkal megegyező feladatokat ellátó hatóságoknak felelős nem kereskedelmi közigazgatási szervek vagy központi kormányzat, regionális kormányzat vagy helyi hatóság tulajdonában álló vagy ezek által létrehozott és támogatott, nem kereskedelmi jellegű (nonprofit) vállalkozások, amelyekre külön garanciális szabályok vonatkoznak, ideértve az állami ellenőrzés alatt álló közjogilag szabályozott autonóm testületeket is.

A Bank a Beadványban részletesen bemutatta az MSZKSZ státuszát és feladatkörét, amelynek alapján az MNB egyetért a Bank azon álláspontjával, hogy az említett sajátosságokból eredően az MSZKSZ közszektorbeli intézménynek tekinthető.

A CRR 116. cikk (4) bekezdése azonban csak kivételes esetekben biztosít lehetőséget arra, hogy a közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek ugyanazon kockázati súllyal legyenek figyelembe vehetők, mint a Központi Kormányzattal regionális kormányzattal vagy helyi hatósággal szembeni kitettségek. A CRR³ hivatkozott rendelkezése szerint ez akkor lehetséges, ha a felügyeleti hatóság megítélése szerint e kitettségek között azért nincs kockázati különbség, mert *a Központi Kormányzat, regionális kormányzat vagy helyi hatóság megfelelő garanciát nyújt.*

A fentiekben ismertetettek szerint az MSZKSZ egy törvény által létrehozott speciális jogi személy, amely független szervezetként, az önkormányzatiság elve alapján, ugyanakkor államigazgatási felügyelet mellett működik. Az MSZKSZ nem költségvetési szerv, költségvetése független a központi költségvetéstől, illetve annak alrendszeraitől. A működéshez szükséges pénzügyi forrásokat saját forrásból biztosítja, mely egyfelől a tagok által befizetett díjakból, tevékenységeből származó bevételeiből, továbbá hitelfelvételből származik. Kötelezettségeiért főszabály szerint saját vagyonával felel. Az MSZKSZ tehát közpénz felett semmilyen formában nem rendelkezik, és az MNB rendelkezésére álló információk szerint kitettségei tekintetében a Központi Kormányzat, regionális kormányzat vagy helyi hatóság akár jogszabályban rögzítetten, akár egyedi állami kezesség vagy egyedi viszontgaranciaként kötelezettséget nem vállal, garanciát nem nyújt.

Erre tekintettel az MNB álláspontja szerint az MSZKSZ közszektorbeli intézménynek minősül, ugyanakkor ezen intézménnyel szembeni kitettségek esetében nem alkalmazható a CRR 116. cikk (4) bekezdése szerinti kedvezőbb 0 %-os súlyozás.

Budapest, 2019. december 22.

³ 114. cikk (Központi kormányzatokkal vagy központi bankokkal szembeni kitettségek) [...] (4) A tagállamok központi kormányzataival és központi bankjaival szembeni, a központi kormányzat és a központi bank hazai pénznemében denominált és finanszírozott kitettségekhez 0%-os kockázati súlyt kell rendelni.